

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) 120 Lei pe an
„Foaia Interes.” (4 pag.) 80 Lei pe an
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an
și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în bani;
țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (jud Hunedoara).

Anul — cu nori mulți pe cerul său...

Suntem dintre oamenii, cari căutam să găsim cuvintele cu cari am putea îmbuna pe cetății nostri, cu cari să le turnăm în suflet nădejde de mai bine, credință care să le ușureze traiul, să-i facem să li-se pară mai ușoară și mai frumoasă viața, — care grea și întunecată e, prea de multe ori. Dar par'că nici odată nu ne-a fost așa de grea această sarcină, ca azi!... Căutam punctele luminoase ale viitorului în anul în care intrăm, și, o, ce greu le găsim. Pe când cele în chip de nori prevestitori de vreme grea, ni se îmbulzesc vederii.

Conducătorii țării ne vestesc, că nu mai pot purta grijile ei cu venitele pe care le a avut țara în anii trecuți: că trebuie să sporească plățile slujbașilor țării, cari o duc greu de tot și e primejdie a nu mai găsi slujitori, pe lângă plățile slabe de azi (și an dreptate când ne spun asta); că trebuie să urce plățile ofițerilor armatei, cari sunt mai slab plătiți ca în toate armatele țării vecine; plățile profesorilor, învățătorilor, penzionaarilor și altora cari stau în slujba de obște, spre binele de obște al țării, a poporului. Trebuie școli nouă economice, industriale și ajutoare tinerilor lipsiți, pentru a le putea cerceta, — și altele!

Pentru a putea face față tuturor, — trebuie izvoare nouă de venituri pentru stat. Aceste izvoare sunt: *sporirea dărilor...*

Guvernul știe că această sporire îi aduce supărarea mulțimii plătitorilor de dare, — dar nu are încotro, — e silit s'o facă. Și o face apăsând greu pe peana care scrie dările viitoare. Și asta e ca un nor negru pe cerul anului 1927, din care va cădea pe noi ploaie de nemulțămiri.

Dar — asta ne e nădejdea: Cei ce știu pune biruri mărite, mai greie, — trebuie să știe să deschidă și poporului putința de a ajunge la spor mai bun în economia lui! Și atunci, după nor vine senin, după năcaz vine împăcare și mulțumire. Asta o

dorim și poporului nostru și conducătorilor țării.

Pe lângă aceste griji materiale, v'n apoi grijile sufletești. Partidele politice, cari adună în sinul lor pe toți bărbații învățați ai neamului, — nu se înțeleg între ele. Era nădejde că macar două fac pace și vor merge împreună ca partid tare, — dar nădejdea asta s'a dovedit deșartă. Lupta rămâne deschisă, frecările inveni-nate se vor urma. Ci pa când țara ar avea trebuință de o pace înțeleaptă între fiul săi, poate fi prea aproape, — și cei chemați nu dau semne de înțelegere...

Aceea ce ne mângâie și ne varsă totuși o reză de nădejde în suflet, e faptul, că preum în natură, norii ce se uită par'că încruntați de pe cer spre pământ, — nu totdeauna ajung a și vărsa furia lor că vine vre-un vânt bun care-i risipește și i alungă..., — așa se poate întâmpla și cu noi. Dumnezeu, care a arătat de atâtea ori marea sa îndurare și purtare de grijă poporului său credincios românesc, și l'a ajutat să iasă și din cele mai grele strimtorări, — nu l va părăsi pe el nici acum și i va trimite ajutorul său mântuitor în ceasul al unsprezecelea!...

Ne mângâie și faptul, că pornirea unei părți a neamului, pe drumul luptei de apărare națională, — e tot mai răzbitoare, cucerește tot mai multe inimi de Români buni, și astăzi chiar în vechile partide politice, cari își țineau gura cam închisă, ca să nu supere pe streinii la al căror sprigin (păcâtos) rivnesc pe întrecute, — se ridică tot mai multe glasuri, cari cer mergerea pe drumul cel luminos și drept, cerând așezarea neamului nostru în toate drepturile ce i-se cuvin în această țară, și încetarea păcatului de a da cu mâni risipitoare acele drepturi tuturor veneticilor streini! În măsură în care cei cari cerem acest lucru stăpânitorilor țării, vom spori, — binele peste noi se va pogori.

Noi credem în venirea ace-

stei vremi, credem în risipirea norilor și de pe cerul anului în care intrăm, și chemăm pe tot mai mulți frați Români să creadă și să ceară cu noi împreună stăpânitorilor țării, ca să pregătească venirea acelor zile mai bune pentru neamul nostru în țara lui! Pentru aceea le dorim tuturor năzuitorilor spre acei mai bine:

An-Nou cu norec și spor în toate!

Unele — altele.

Și o veste bună.

Di Director al Regionalului din Cluj a Căilor Ferate Române, întreb't de un ziarist, a spus, că în 1919 când am preluat noi Căile Ferate de la Unguri, abia se găseau 6 la sută Români printre ceilalți 94 la sută Unguri și alți streini. Azi, după 7 ani de străduințe Români fac 66 la sută, adică două din trei părți, la Căile Ferate. Și sporul merge înainte.

Despăgubiri pentru Români din Ardeal și Banat, cari au fost internați de Unguri.

Guvernul a hotărât și a luat în bugetul anului 1927 suma de lipsă (vre o 27 milioane Lei), ca să dea despăgubiri familiilor acelor buni Români, cari au fost arestați și ținuți în arest sau „internați” (în tabere de prizonieri) de către deregătorii ungurești în vremea războiului. Ei au fost ridicați din mijlocul familiilor lor pentru că erau știuți *buni Români*, și pentru asta chinuți, unți bonăviviți, alții morți în acea neagră pribegie, iar familiile lor acasă lăsate în neagră sărăcie. Guvernul află că e lucru drept a da despăgubiri acestor prizonieri ai stăpânirii vrășmașe, ori familiilor lor.

„Unirea” și „Liga Creștină”.

În numărul de Crăciun al „Unirii” de la Blaj, di Dr. Titus Mălaiu, prof. de Teologie la Gherla, tipărește un laminat articol, în care dovedește, că „Liga Apărării Naționale Creștine” e o întovărășire cu temelurile cele mai ciustite și curate românești și creștine, care trebuie iubită de ori-ce bun Român creștin. „Filosemitismul” (turbirea de Jidani) e un lucru ce necinstește pe un creștin; „antisemitismul” (lupta împotriva Jidanilor) e o datorie!

La asta redactorul folii „Unirea” ține să dea îndată lămuririle sale, pe cari cetindule rămâi umit de îndărătnicia lipsită de sinceritate cu care un om învățat ține să nu recunoască adevărul cel împede și cald al fratelui său, — ci stărne a spune: Nu! Liga nu e bună, căci, zice: „*Liga creștină nu e mai creștină decât ori-care din partidele no stre bu gh-zel!*”

Asta o poate spune numai un om a cărui vedere o întunecă patima de partid sau mândria nesecuroasă de a nu se lăsa convins (încredințat) de adevărul ce l i spune un altul.

Cum, Doamne, n'o fi „Liga” mai creștină decât, de pildă, Partidul țărănesc care are pe mulți „frunțași” ai săi (Răducanu, Măgearu, Iunian și alții) slujbiși ori membri în Direcția băncii care e sufletul migcării jidovești în țară, Marmorosch-Biank? Și nu e mai creștină ca celelalte partide, cari se întrec a face ochi dulci Jidanilor, a i lua de membri al lor, a-i alege deputați pe listele lor?, — pe când „Liga” se ține curată de acești stricători de suflete și primejditori ai țării.

Nouă Lege a presei,

(a scrisului prin foi).

Era timpul să se aducă o Lege, care să se facă rindulală cu scrisul gazetelor.

Namăi omul orb sufletește n'a ajuns încă să se încredințeze, că, dacă în țara noastră se văd multe lucruri și porniri bune, izvorind din munca celor buni și iubitori de țară, — apoi par'că și mai multe sunt lucrurile și pornirile rele, stârnite și săvârșite de mulțimea celor ce numai dragă nu au țara noastră și numai binele ei nu l vreau.

Și la lucrurile bune și la cele rele, parte mare de vrednicie sau de vină, o au gazetele, folle de tot felul. Pe oamenii cari cetesc fol cu suflet curat românesc, îi vezi judecând lucrurile drept, și pe cele bune și pe cele rele. Pe cele bune le scot la iveală și se bucură de ele și le dau ca pildă tuturor, — pe cele rele le critică, le zăbucue, pentru a le îndrepta și a îndrepta pe cei cari le săvârșesc. Așa dar și când au vorbe aspre pentru unele fapte sau porniri din viața de obște, le spun cu *gând bun*, cu *gând curat*.

Dar aceste fol, durere, sunt neasemănat de puține, pe lângă cele care își fac o meserie nu din a

critica, cu gând de a le îndrepta lucrurile din țară, ci eu vădită bucurie ascunsă, de a ponegri și țară și neam și tot! Și mulți cari nu știu face deosebire între scris și scris, între gazetă cu gând curat și gazetă cu maște pestrițe, iau de bani buni toate relele pe cari aceste folhuitoare, ponegritoare, le scriu zi de zi despre țară și neam și deregători și conducători.

Urmarea tristă e, că la tot pasul întâlnești trei oameni cari își injură țara și nu văd nimic bun în ea, și abia al patrulea (dacă nu al 10-lea) are o judecată mai dreaptă, cumpătată, cu temel.

Înainte de războiu, în România de atunci, nu se prea lua în seamă ce scriu cei vecinici nemulțămii cu tot ce e în țară, — dar azi, în România mărită, a lăsa cu totul liberă (slobodă) burulana asmuțurilor de ori-ce fel, e o greșală față de buna dezvoltare a țării.

De aceea Guvernul a hotărât aducerea unei Legi noi pentru stabilirea îndatoririlor ce le au acei cari scot de sub tipar gazete de ori-ce fel și umplu țara cu ele, vârsând prin ele învățăturile și îndrumări de folos, ori apoi venin stricacios, în suflete.

Noua lege va înăspri răspunderea scriitorilor de foi, făcându-i să-și dea mai bine seama de ce scriu și ce îndemnuri răspândesc.

Ei, dar asta nu place deloc celor ce vor să folosească gazeta ca mijloc de învățare, de stricare a sufletelor!

Și de aceea să vezi cum țipă (zblară) de pe acum gazetăle cari își văd primejdulă urita lor meserie prin noua Lege. Ei spun că e în primejdie „democrația” în țara noastră, căci nici un așezământ n'a ajutat așa de mult la civilizarea (luminarea) și „democratizarea” țării, ca presa (folle).

O fi el ceva adevăr în vorba asta, că, pe lângă școlile de tot felul, folle, cari sunt un fel de școală pentru cel mare, ajută mult la luminarea mulțimilor, — dar trebuie îndată adaus și aceea, că tot așa nici un alt așezământ nu a stricat capetele și sufletele mulțimilor, ca și gazetele cele cu maște pestrițe.

Noua Lege nu are de gând să impedeze lucrarea bună a gazetelor, ci să pună frâu răilo! Pentru aceea folle cari nu se simt vinovate de asmuțuri la rău, de ducere pe căi rătăcite a cetitorilor lor, nu se sparie de noua Lege. Ele își iau bucurosi răspunderea pentru cele ce scriu. Țipă sperlate numai suratele cari văd că se pune strajă gurii lor celei rele!

O pedeapsă prea ușoară.

În 9 Dec. 1924 studenții români C. Nicoian și N. Deșliu dela Polițica din Timișoara, mergând seara după 10 sore casă, la podul dintre Cetate și Fabrică, au fost atacați de o bandă de jidani, la început 4, apoi mai multe zeci de inși, ce stăteau ascunși sub pod. I au

bătut rău pe cei doi studenți români. Poliția a prins pe 3 din bandiți. În 7 Dec. 1926 s'a deschis procesul la tribunalul din Timișoara și din cercetări s'a dovedit, că mișcii au fost plătiți de comunitatea (biserica) iudevească ca să bată pe cei doi tineri Români Bravo „biserica”!

În 14 Dec. s'a rostit judecata asupra bandei: Rudolf Oesterreicher, Jan Maur, Julius Naftali, Jakob Oesterreicher, Bela Weiberger, Gross Welsz Solomon și Emerich Gottlieb au fost osândiți fiecare 5 luni și 25 zile (cam 6 luni) închisoare; Ernest Gottlieb și Avram Neuman la 6 luni întregi, — apoi toți la oială să plătească 100 000 Lei despăgăbiri civile și 10 000 Lei cheltueli de proces.

Advocatul iudevit Botez care a apărut pe jidani, studenții i au arătat tot disprețul lor când a leșit din sală, hăduindu-l și sferându-li să i fluere și poporul din acel ținut!

Scrisoare din Franța.

— Nu e bine nici pe acolo. —

Domnia Iidovimii.

Se întindă ca o ață de pălăngă peste lume. La noi ca și în Polonia în Polonia ca în Germania, în Germania ca în Franța... pretutindeni. Iată de pildă cum descrie ziarul francez „Le Journal” din Paris, numărul dela 11 Noembrie, pe bancherul Moritz Rotschild:

„Între trecuta bătăie electorală, din care a eșit strălucitor învingător, și apropiata deschidere a lucrărilor parlamentare, un timp liber se imbla dlui Moritz baron de Rotschild, deputat de două ori ales. Aceste ore libere care apăsau asupra sa, el le întrebunțează într'un chip folositor, plăcut, și ca ne-alții: învață dansul „Charleston” (un fel de Tango). Om serios, dl Moritz de Rotschild nu crede că se scoboară din mândria sa de „ales” al poporului, gustând plăcerea ciostită și sănătoasă a dansului (jocului). De trei ori pe săptămână, îl putem vedea, grav și simplu, intrând în unul din cursurile de dans (școala de joc) din cartierul „Etoile”. Elevii acestui curs nu se culeg de loc printre oamenii de jos. În cea mai mare parte sunt oameni bogăți din lumea mare. Găsești printre oameni tineri și sprintene domnișoare, oameni în vârstă și doamne cu greutate.

M. Moritz de Rotschild poartă sub brațul drept un mic pachet în care se află pantofii de dans. Odată încălțați, el se pune pe „muncă” cu cea mai mare seriozitate. Acum își mlădie înalta talie, către domnișoara Esther (jidancă) care îl învață. Dl de Rotschild dansază în haină neagră. Pantaloniul său de fotezie nu face nici un plin (o creață). El poartă un guler moale. E potrivit al gulerelor tari. Paștii dintre csmarazii de dans îl cunosc. Singur un american se închină înaintea aceluia pe care el îl numește Mister Rotchschild.

Lecția terminată, dl Moritz de Rotschild se îndepărtează cu pași mari străngând sub brațul său papucii de dans, ca pe un viitor portofolia de ministru”.

La ping și prin fabrici, în mizerie, 40 de milioane de Francez, muncesc din greu, pentru ca pe spatele lor să trăiască regește astfel de lipitori... Doamne,

Dumnezeule, oare când vei deschide ochii popoarelor creștine asupra rușinei în care trăesc?

A. M.

Pentru Caminul „Cultural Creștin”

(Casa Studenților).

Am mai primit dela:

D. Petru Gheju din Târnova (j. Caraș) Lei 100. D sa a avut Duminecă în 19 Dec. o bucurie familiară: logodna fiicei iubite Maria. Primind din ea daruri dela oaspeți, s'a gândit la „Casa Nădejdiilor noastre” dela Iași, și a dăruit din darurile sale suma de mai sus, ca legare a unei fapte bune de o zi fericită din viața sa. Deel Dzeu mult noroc!

— Dl Ioan Secărea, Director al Poliției din Orăștie, drept răscumpărare a felicitărilor de ziua numelui 200 Lei. — P. B. Bănișanu (Bănat) 200 L. — D. Chirilă Blehușiu, comerciant, Făgăraș, 50 Lei; — Ilarie Rusu din Frata, 35 Lei; — Vasile Mocanu din Reșița, 20 Lei, Ios. Țepeneu din Sasca Montană (Bănat) 15 Lei.

De tot azi . . . Lei 620—

Din Nr. 51 (926) . . . 258 983—

De tot la „Lib.” . Lei 259.613—

Din alte țări.

Și Anglia în strâmtoare?

Anglia e una din țările cari au stat din uitate vremuri, și stă și azi, mai bine materialicește. Din uriașele ei colonii, bogăția curge Dunăre spre țara conducătoare, — și nici războiul n'o putu face să se zgudue în temelile sale puternice economice.

Dar trecu războiul cel din afară, și se începu un războiu surd înăuntru, — războiu pe care îl așțară și suflă meru în el să se aprindă, bolșevicii și comuniștii ruși: războiul muncitorilor, tulburări în pacea lor și asmuțuri meru împotriva stăpânirii și împinși meru în „greve” (părăsire de lucru). Și cum Anglia e stat cu o industrie uriașă și cu mine (bășaguri) de cărbuni foarte mari, — când sutele de mil de muncitori pun colo ori colo unealta jos din mână, — statul se resimte: Nu-l lucru, nu-l marfă de vânzare, nu s venite! O suferi azi, o suferi mâne, dar dela o vreme sacul din care tot lei și nu mai pu, — se mai și golește:

Aproape de acest punct se vede că e și Anglia:

Lloyd George, marele bărbat de stat, care a condus țara în anii vijelioși ai războiului, și n'a dat greș cu conducerea deloc, — a vorbit de curând la o adunare a partidului liberal, pe care îl conduce, și acolo a spus, că: la sfârșitul lunii Decembrie a acestui an, cumpăna negoșului Angliei va fi răsturnată, și Anglia va fi nevoită să cesă credite (împrumuturi) în străinătate (de sigur nu în România...)

Și iaca politica răilor cari doresc răsturnări mari în toate țările, pentru ca în starea tulbură a acelor răsturnări, ei să și poată pescui și mai vărtos câștigurile lor de tot felul. — arată că poate strica și unel țări tari și înaintate, ca — Anglia.

Pentru N. Totu,

am mai primit:

Din cōmuna Mândstirea Humorului (Bucovina) suma de Lei 730, trimisă nouă prin vrednicul Român Ion Corlățan, sumă primită dela următorii:

Câte 20 Lei: Buburuzan Samuil, Corlațan I., Micuțaru Loghin P., Hojbotă Nicanor, N. N., Macavei P. a G., Jucan G. T., Bancescul Doroștei, Bulexa Damian, Hojbotă Maftel, Croitoru V. a T., Jucan I., Corlațan Marina, Boca G. a Ion; — G. Ghenghea 14 lei; — Câte 10 lei: Corlațan Dum., Clornei I., Buburuzan V., Buburuzan Nicanor, Moroșan P., Treteac Casian, Macovei G., Netea G. V., Corlațan Maftel, Micuțaru G., Jucan D., Macavei Gav. Gh., Hojbotă P., Buburuzan Ilieana, Hojbotă T., Hopulele N., Croitoru Ifteni, Croitoru S. Cuza, Macavei V. a S., Micuțariu V. a Gav.; — I. Galeș, 7 lei; — D. Buburuzan 6 lei; — Câte 5 lei: Macavei I. a Gavril, Cotruță Dum., Boca Alex., Pașcovici I. a V., Marcu Ilie, Sava I., Croitoru Gav. a Dtru, Dăru Gav., Vacaru Gav., Macavei Gav. Gh. P., Lohner Ferd., Iosub G., Brădățan Dtru, Jucan G. T., Jucan Grig., Cozma Costan, Croitoru T., Rusu G., Netea Long. Cozma G., Ioson Costan, Dobroan T., Buburuzan Nicanor, Ilisan Mih., Pascovici D., Cozma G., Micuțaru Ilarion, Buburuzan Gav., Buburuzan P., Bobu G., Onoi Sevastian, Macovei Dtru A., Corlațan Dtru, Pojar Mardari, Macovei G. P., Vedean Gav., Onoi Dtru, Ruscan Nicanor, Doihăscu V.; — Câte 4 lei: Croitoru V., Dăru Gherasim, Antonesi Catrina, Slăvoacă Niță, Hojbotă Maftel, Dăru I.; — Câte 3 lei: Macavei Gav. a A., Moldovan I.; — Câte 2 lei: Macavei G. S., Croitoru V., Marian Ilie, Jucan Mardari.

Din Mușenița, pe Siret (Bucovina) ne-a trimis alt vrednic cetitor al foilor noastre, Ilie Gheorghiaș, 770 Lei, primiți dela:

I. A. Podistar 60 Lei; Const. Bodnar, învăț. 40 Lei; V. Boloș, cantor 30 Lei; — câte 25 Lei: Ilie Gheorghian și Andrei Orendovici; — câte 20 Lei: Buls Preda, I. Preda a Const., Mircea Preda, Paul Saibel, I. Șotropa, Titus Burg, Virginia Ierimiciuc și N. Costiuc; — câte 15 Lei: A. Nisirean, d-nelle: Rosalia Carst, Măraș Șotropa, Teodora Șotropa, Veronica Costiuc și dșra Regina Preda, apoi d-nii V. Lucasciuc, Șt. Gheorghian, Olimp Preda, Meftel Șotropa, Const. Rotar, Titus Barbuș, Const. Joră, Iustin Rotar, Oct. Gheorghian (de 5 ani), Nic. Orendovici, El. Carst., Gh. Sorociuc, Grigore Pascal, Ilia Costiuc, Ilarion Bighet, Ep. Aronet, I. Parascan, Zah. Bancescul și I. Moldovan; — câte 5 Lei: Dșra Octavia Pascal, Sim. Bighet, Vas. Carpiuc și Nic. Rotar. — Apoi următorii din orașul Siret: I. Nemeș 100 Lei; Ilie Nastasi 20 Lei, Ilarie Popovici 20 Lei, Mihailiuc 10 L., — și Eugenia Somus din Dorohoi 10 L.

Din Lighed (Bănat) ne-a trimis fratele Ion Surescu Lei 225 Lei primiți dela:

I. Surescu 40 Lei, I. Bojin 30 Lei, N. Surdu 20 Lei, P. Pascu 20 Lei, I. Surdu 19 Lei, A. Iovița 10 Lei, R. Lugoianu 10 Lei, V. Mițga 8 Lei; — câte 5 Lei: Em. Regia, P. Epure, I. Olariu, I. Popoviciu, P. Călea, I. Cioară, N. Pița, E. Bojin, S. Murgu, R. Surescu I. Din și V. Bojin; — câte 4 Lei: A. Bechir și D. Căprariu.

Dl P. B. Bănișanu (Bănat) a trimis 150 Lei; — Din Vaslui (Moldova) a trimis familia Dr. A. Popescu 100 L. și familia Gh. G. Dumitrescu din Gârbești 100 Lei; — Dl Marcu Botoș, șef de gară în Daneș (pe Târnave) 100 L.; prof. Peiresu Petrică, Reșița (Bănat) 50 Lei; Preot George Usinevici din Trebujeni (j. Orhei, Basarabia) 50 Lei;

Nicolae Jidoi din Nașfalău (Sălaj) 50 Lei; P. Andrei, Vaslova și V. Mocanu din Reșița, câte 20 Lei. — V. Pânzariu și Ilie Pânzariu din Rediu (Bucovina) câte 20 Lei; — I. Bichelea, Ciuchici (Bănet) 20 Lei; — I. Cherecheș, Orăștie 50 Lei.

De tot azi . . . Lei 2.435'—

Din Nr. 52 (926) . . . 6.044'—

Total Lei 8.479'—

Spre știre. Fiindă-ne locul scump, facem cunoscut, că tipărim în foale, în semn de laudă, numele celor ce au dăruit pentru ajutorarea inimosului șiner Totu sau pentru Căminul dela Iași sume de cel puțin 10 Lei. Dar pe cei cu sume mai mărunte, nu-i mai putem publica, din lipsa de loc pentru atâtea știri ce se cer fott.

Ce fac neamurile lui Marmorosch-Blank?

Ce se face în satul fără câni.

În Basarabia a intrat nu de mult un Misionar (propoveditor de credință) evreu din Rusia, Averbuch, sub cuvânt că propovedește între țările credință nouă: baptilismul. Deregătorii românești l-au lăsat să intre. A vorbit Averbuch în vre-o 2 adunări de Evrei, — dar nici unul nu l-a urmat. El își ține legea cu țările!

Atunci vicelanul s'a îndreptat spre.. oile pierdute ale Moldovenilor, și acum ține adunări cu Moldovenii (Românii basarabeni) și-i învață pe ei a și părași legea străbună și a trece la pocăiți, că și el e „pocălit”... Și printre Moldovenii găsește oi căplate de-1 urmează, fiindu-l acum pe el de „popă” al lor (lucru ce l'am văzut și prin America!) Poate asta l-a fost scopul vicelanului. Namal s'a făcut că îndeamnă și pe Evrei.

Un cărturar Evreu a spus despre ei: „Din crezi că Averbuch s'a lăsat de legea evreiască? Tare te înșeli. Mănăncă și el o bucată de pâine și încă o pâine bună...” (dată de proștii voștri de Români).

E de mirat că poporul nostru nu înțelege acest lucru și deregătorii sufăr astfel de șarlatani printre poporul nostru nepriceput.

NOUȚĂȚI

Presara de Anul-nou la Orăștie va fi sărbată în sala dela Hof. „Central” prin o frumoasă serată de cântări, declamații și muzică, organizată de „Cercul Studenților Universitari Hunedoreni” sub patronajul Reuniunii Femelor Române... Va cânta și dl. Indrieș solist dela Opera Regală din Cluj; membrii „Societății” studențești vor juca o piesă.

Toată lumea românească se va aduna la frumoasa producție și salutare Anului Nou.

Răscumpărare. Dl. Dr. I. Solomon, medic, își răscumpără felicitările de ziua onomastică dăruind 300 Lei pentru premierea câte unui elev mai bun la studiul Igienei din clasa IV-A și IV-B, cu câte 100 Lei, iar a celui mai bun la Igienă din clasa VIII, cu 300 Lei.

Totodată urează pe această cale tuturor prietenilor și cunoscuților Anul-nou la mulți ani cu veselie.

— Dl. Ioan Secărea, Directorul Poliției din loc, și-a răscum-

părat felicitările de ziua numelui dăruind 200 Lei pentru „Căminul Cultural” dela Iași.

— Dl. Ioan Cherecheș, cult-tipograf, a dăruit pentru răscumpărarea felicitărilor de ziua numelui 200 Lei. din cari 50 Lei pentru N. Totu, 150 Lei pentru Sanatorul Tipografilor din Cluj.

Odsătorie. Dșoara Stella David din Orăștie, își va sărba cununia cu dl. Medic Căpitan Dr. Laurențiu Petru în ziua de 9 Ianuarie 1927 în comuna Beregsău (jud. Timiș).

Sporul dărilor, după noua Lege de dări pregătită de guvern, este simțitor și va îngreuna unele bresle de cetățeni așa de tare, că — nu știm cum le vor putea face față. De pildă: „percentul de afacere” (darea pe care trebuie s'o dea luna de lună toți negustorii, meseriașii, atelierile, fabricile, după toate sumele ce le intră la cassa, acuma 1 din sută cel puțin), va fi sporit de 3 ori! Un negustor care vinde pe lună de 100 de mil și plătește dare după vânzare 1000 Lei pe acea lună, va plăti 3000! Sau, la an, în loc de 12.000, de odată 36.000. Darea de pământ și de casă, va spori tot așa de 3-ori. Și altele.

— Posta ne îngreună și ea în chip prea simțitor: În loc de 10 bani pe o foale, dela numărul viltor încolo (care se dă în postă în noul an) va trebui să punem 25 de bani. Plăteam până acum timbre la postă 700—800 Lei pe săptămână, acum dintr'odată 2100—2400. Apoi: Mandatele postale ni se aduceau fără a ni-se cere și pentru asta plăta deosebită. Acum ne ia de fiecare Mandat 1 Leu (dacă e sub 200 Lei), 2 Lei dacă e mai mare și până la 1000 Lei, de e peste 1000 Lei, 5 Lei de mandat, pentru-că ț-i dă, de odată cu alte scrisori.. Nouă ne aduce uneori 50—70—100 mandate zi (în lunile de reînnoire de abonament), ne va lua dară 50—70 până'n 100 Lei pe zi, numai fiindcă ne a pus mandatele pe masă, — de-odată cu alte scrisori.

Sunt îngreunări cari nu știm cum le vom putea purta.

Primpretorul din Sărmaș, cel din a cărui poranță s'au conflictat „Calendarele Naționale” în comunele Badatelec și Țagul-mare (jud. Cluj) va primi o aspră mustrare dela Ministerul de Interne. Noi am trimis scrisoarea fratelui nostru Dorostel Pop din Badatelec dlui deputat al „Ligii” Dr. Valeriu Pop din Cluj, care a dat'o spre vedere dlui Ministru Goga. Dl. Ministru a rămas foarte neplăcut atins de volnicia preturei din Sărmaș și a promis (făgăduind) cercetare și pedepsirea nepricepuților și volnicilor deregători de acolo.

Oătră abonați

Aceia care nu doresc a avea folle noastre în anul 1927, sunt rugați a nu mai primi numărul viltor (3), ci a scrie pe fașia cu adresa: Nu se primește; napoi: la Orăștie, — ca să știm să oprim mergerea foilor mai departe.

Desmintește. În Nr. 46 al „Libertății” din anul trecut (1926) am publicat o știre, înată după gazeta „Voința Bănățului”, prin care dl. deputat Petru Nemoianu, era bănuț că s'a folosit de infirmitatea ce s'putut a avea ca deputat din partidul la putere, pentru a face ca o moșie însemnată ce fusese ungarască, să fie lăsată jidanului Fried-

länder, lăsând pe jos pe țărani români cărora se împărțise acea moșie.

În chip firesc pe noi ne-a durat această știre, ca ori-ce știre care ne arată pe vr'un Român lucrând împotriva fraților săi și în folosul streinilor (precum, durere, am văzut pe mulți și pe multe locuri). Și nu ne puteam închipui, că o gazetă, — ori-cât ar fi gazetă de partid, — ar putea aduce o învinuire atât de grea asupra unui deputat, chiar de ar fi el din alt partid, — fără a avea la mână dovezi neindoloase, că lucrul ce-l spune, e adevărat.

Cu ușurare pentru societatea noastră, cetim în gazeta „Răsunetul” din Lugoj o lămurire a d-lui dep. Nemoianu, care spune, că decând e deputat, în o singură pricină de de împărțire de moșii a intervenit ca apărător, și atunci a apărut drepturile unui Român. Așadar nu a putut apăra interesele unui strein. Pentru această învinuire nedreaptă, a dat în judecată gazeta „Voința Bănățului”.

Noi ne bucurăm dacă lucrul nu e adevărat, căci e dureros să vezi pe Români făcând stăruințe în folosul streinilor, — și ne pare rău că o gazetă ne a dus și pe noi în rătăcire a răspândi bânelala nedreaptă.

Abonați pe 3 luni

cari au intrat în șirul abonaților noștri la 1 Octobrie trecut, — trecut, — sunt rugați să afle, că *acesta e cel din urmă număr ce li se mai trimite.* Dacă doresc foaia și mai departe: să binevolască a trimite îndată plata pe 1927.

Abonaților noi

noi le trimitem numai numărul de Anul-nou (Nr. de față, 2), în credință că Nr. 1 (cel mare de Crăciun) l'au avut ca număr de probă. Cei-ce nu au avut acel număr și doresc a-l avea, să ne dea de știre pe o cartă postală, și li-l vom trimite cu plăcere.

Prețul Calendarelor

e azi schimbat, în vederea scumpirii poștei dela Anul-nou înainte. Cei-ce acum trimit după calendare, să țină samă de prețul nou stabilit al lor. Vest-i în fața din urmă a foilor. Cei-ce trimit prea puțin, vor primi numai atâtea Calendare câte li-se cad pentru banii trimiși.

Taturor onorațiilor mei clienți din loc și jar, — le doresc An Nou cu fericire la mulți ani!

Nicolae Opincariu,
măcelar, Orăștie.

Cei-ce ne sorbu

sunt rugați să țină seamă de scumpirea poștei dela 1 Ianuarie înainte: Pe o Cartă Postală au să pună încă 1 Leu lângă cel unu tipărit pe cartă și 25 bani de ajutor. — Pe scrisoare închisă: să pusă 5 Lei și 25 bani ajutor.

Dacă cineva pune mai puțin, nouă ni-se cere aici *îndoii* aceea ce el n'a pus. Dacă pune tot 3 Lei pe o scrisoare (ca până-cum), noi

Onoratal Corp Ofițeresc al Regimentului 92 Infanterie din Orăștie, e rugat să primească din partea subscrișului cu ocazia Anului Nou, cele mai sincere urări de fericire!

Asemenea trupel din garnizoana Orăștie îl doresc An-Nou cu bucurie!

Al D-Vostre farnizer:
Nicolae Opincariu,
măcelar, Orăștie.

Celor ce tușesc
Celor ce au flegmă
Celor slabi la plămâni
le aduce olinare, vindecare,
pofă de mâncare și putere
leacul

SIROMALT

care e prescriș ca tãmãduitor de cei dintãi Doctori din lume.

Se capãtã în toate farmaciile (apotecele). Cereți „Cãrticica cu îndrumãri pentru cei cu plãmâni slabe” dela

Laboratorul

„GEA”-Kraye
(954) Timișoara, Nr. 36. 2-3

ar trebui să plătim aici 4 Lei ca să ni-o dea posta. — Urmarea va fi, că: *nu vom primi nici o scrisoare din cele pe cari nu-s timbre de ajuns!* Scrisoarea va merge napoi și plata aceea *îndoită se va cere celui ce a trimis scrisoarea!*

O întâmplare zguduitoare, în orașul Plevna. De curând o casă mare, cu 3 etaje (rînduri) din mijlocul orașului Plevna (Bulgaria), a luat foc în cap de noapte. Focul a caprins în așa chip nenorocit pe locuitorii din rîndul al 3-lea, încât era peste puțină a se urca cineva pe trepte la ei să-i scape! Focul ardea în ușile casei și familia Doctorului Buscef era în primejdie a arde de viuă. Doctorul se coborise pe funia ce se acășase de fereastra casei lui, dar femeia cu 2 copii nu se puteau coborî așa, că nu le-ar fi ajutat puterea brațelor. Doctorul s'a coborît ca să grăbească aducerea „plasei de salvare” (o fãșaturã mare de sfoarã, ca o rețea uriașã de prinș pești). Aceasta se așează sub ferestrele casei ce arde și cei ce nu au altã leșire din gura de iad, se aruncã de sus în acea plasã, care e prinsã pe stãlpi ce o țin sus. Fiind ea moale, îndolcioasă, cei săriți în ea, scapã cu viața, nu li se rup oasele, cel mult li se poate scrinti o mână ori un picior dacă a căzut rãu, — dar scapã cu viața.

Pompierii (focarli) au întins și aci repede o plasã mare și atunci îngrozitul soț și pãrinte a fãcut semne desnãdãjduitei soșii și copiilor, să se arunce pe fereastrã, cã vor cãdea în plasã și vor fi prinși în ea, — așa cum li sfãtuisse nainte de a se despãrți de ei, cãnd el s'a coborît pe funie.

Nefericita soșie și 2 copii sărirã, — cãci dela spate focul li prjolea și famul li ineca. Dar — grozãvlei, plasa se rupse sub izbitura trupului soșiei medicului și ea cãzu pe petrele strãzii sfãrmãndu și capul! Copii asemenea cãzãnd, se zdrobirã de petrele de sub plasa putredã l.

Nenorocitul doctor, tatã și soț, vãzãnd grozãvia, nu putu purta durerea ei cea ucigãtoare, ci — își trase un glonț în cap și se prãbuși și el lângã soșie și copii, sub zidurile casei ce ardea prãste ei l.

Ucenic român, vi stã 14 ani împliniți, — se primește în Atelierul de lãcătușerie și construcțiuni în fer:

Dumitru Țafa,
Seliște, j. Sibiu.

CALENDARUL NAȚIONAL

al „FOII INTERESANTE“, pe 1927.

Cum se vinde Calendarul?

1 Calendar singur, luat din prăvălie: **cu 17 Lei.**
Trimise pe post, franco-recomandat, se trimite cu următoarele prețuri:

1 Calendar singur, franco-recomandat 26 Lei.

2 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul.

Dela 6—10 cu 15 Lei unul.

Dela 10 în sus, cu **13 Lei** unul, și peste prețul tuturor la o altă socotit, se adaugă 10 Lei taxa de post recomandat. (Așadar pentru 10 exemplare trimiți **130 Lei** și 10 Lei recomandarea, de tot **140 Lei**; — pentru 20 exemplare **280 Lei** și așa mai departe).

Fără bani înainte veniți, nu se trimite. — Numai abonaților noștri vechi, buni plători, le trimitem, la cerere, câte 10—15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor. — A se trimite bani și cereri la:

Admin. „Libertatea“
Orăștie (jud. Hun-Doara).

(6) 5—

Posta Redacției.

Dsale Matel Lapulesca în Susani. Călindarele ce nu le poți vinde, le primim înapoi, dacă ni-le trimiți curate. Dacă ai puține 2—3—4, dă-le la post ca pachet nesigilat. Învalite în o hârtie pe care scrii adresa noastră, că plătești mai puțin pentru ele, dar dacă-s 6—7—10, dă-le ca pachet închis și sigilat, cu Scrisoare de Expediție (Fracht).

Casă de vânzare (941) 1—2

În Orăștie, strada Berului 5 a, e de vânzare din mână liberă. Are apă curgătoare prin grădină. — Informații în str. Materii-de-Jos nr. 2.

O casă de vânzare

În comuna Remos (Ulița mare Nr. 241), constatătoare din 2 odăi, pivniță, în curte o căsuță pentru bucătărie și șură.

Sot aci se mai află de vânzare două fânațe și o grădină.

Informații se pot căpăta în Orăștie, str. V. Alexandri (Romoselului Nr. 34). (958) 1—2

Funcționar cu practică îndelungată de birou, cunoscând administrația publică, caută post imediat la Notariatele, Secretariatele comunale. Pretenții modeste; adresa la ziar. (959) 1—2

Publicațiune.

Subsemnata primărie comunală prin aceasta publică concurs pentru 2 posturi de impiegati la primăria comunei Cugir, cu salariu lunar de 2500 Lei.

Serviciul se preia cu 1 Ianuarie 1927.

Un impiegat pentru lucrările de încasarea impozitelor, care are praxă în aceste agende, și un impiegat versat în agențele administrative.

Cugir, la 15 Dec. 1926.

I. Băluțiu,
primar.

V. Motoașcă,
notar.

(960) 1—1

Tapiter. Primesc spre pregătire: otomane, madrațe, și tot ce ține de lucrul de tapiter, — lucrute solide și cât mai ieftin.

Ungar Toma,

(961) 1—2 Orăștie, str. M. Viteazul, 53

2 învățăcei se primesc la subscrierul pentru meseria de zidărie.

(962) 1—2 Ilie Ciurdăresc,

Întreprinzător de zidiri în Orăștie
Str. Avr. Iancu 6 (f. Promenăzii).

Ucenic! La subsemnatul se primește un ucenic cu 4 clase primare, etatea dela 14 ani în sus.

Ioan Romosan,
m. tâmplar în Orăștie,

(947) 3-3 (în fața cu Judecăt. de ocol).

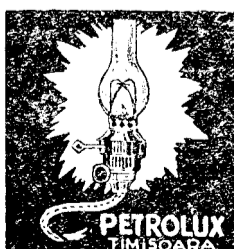
De vânzare (882) 14—

În Orăștie: o casa la piață, constatătoare din vreo

16 camere de locuit,

apoi grajduri bune pentru 15—20 capete de vite, lemnării spațioase, cotrețe mari pentru porci, șură mare pentru cară, căruțe și fântână în curte. Casa este cu etaj, cu 2 localuri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată în colț a trei străzi, cu două intrări. Curtea e despărțită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și a lemnăriilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de bucate. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardesită cu piatră. Casele bine situate, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ele.

Informații se pot lua dela proprietarul casei din Piața Regina Maria, Nr. 30, din Orăștie.

(965)

„Petrolux“ este o lampă miraculoasă

Becul poate fi întrebuințat în orice lampă. Consuma orice fel de petrol, produce o lumină de 90 de lumini. Consuma în 15 ore 1 litru de petrol.

Cumprați numai becuri de „PETROLUX“! Feriți-vă de imitațiunile! Cereți lista de prețuri gratuite.

„PETROLUX“, TIMIȘOARA, STR. I. VĂCĂRESCU 30

Prețul unui bec complet, franco ramburs Lei 750—
Prețul unui lămpi de masă Lei 1500

Feriți-vă de imitațiuni fără valoare! — Cumprați numai dela reprezentantul nostru dovedit sau dela firma de mai sus! În sezonul Crăciunului și Anului-Nou, vindem cu prețuri scăzute!

Tipografia „Libertatea“, în Orăștie.

Casă cu cârcimă și moșie de vânzare.

Lângă gara Simeria, între drumuri, se află casă cu cârcimă la drum, lângă moșia cu arbori, având 9 camere (odăi) mari, o sală și loc de prăvălie; fundamente de ciment, zid, țiglă, în stare foarte bună. Are tot inventarul necesar crâșmet (m se, scaune, sticle, etc.) Are țigere foarte bună, aflându-se la înlocuire a 4 drumuri și în 1 lângă gara Simeria cu linia Petroș-ni. Are cuglărie, șoproane, grajduri, șură în cu te separată grădină.

Lângă ea 7 jugăre moșie clasa I, într-o tablă. Pe moșie încă casă nouă de zid cu țiglă. Pământul foarte bun de grădinărit, fiind la marginea casei alui morii.

De vânzare din mână liberă, fără sar. int. Condiții de plată ușoare. — A se adresa proprietarului:

953 2—3 SIMION DĂMIAN, Orăștie (lângă postă).

Cel mai bine asortat depozit de

CRUCI ȘI MONUMENTE

petri negre de granit de Suedia, marmoră albă și albastră, precum și alte soiuri de petri, cu prețuri scăzute.

Simion Ștef, m. pietrar Orăștie, Calea M. H. Viteazul. (935) 5—10

Altoi de viță și tot felul de

viță de vin direct producătoare, bogată în rădăcini, de 1 și 2 ani, mai departe Riparia și viță de vie de 1 și 2 ani cu rădăcini, din aceeași soiuri viță netedă, se poate procura pe prețurile cele mai ieftine, la via

(934) 4—15 I. Szücs,
Diosig, 31 (în Bihor).
— Preț-curent gratuit și franco —

O casă cu drept de cârcimă,

se vinde din mână liberă. Chiar în anul acesta s'au început tăieturile în pădurile expropriate de acea comună și lemnele nu se pot transporta decât prin acea comună; E pusă și condiția că cu bonurile date de firmă, nu se poate cumpăra nimic dintr'altă parte decât dela acea casă. Altă crâșmă în comună nu este! Se vinde din cauza că proprietarul e bătrân. Informațiuni mai detaliate se pot da de: Bucur Oprean în Ciopea, p. Hațeg. (400) 5—

Pământ de vânzare.

Lângă gara Orăștie se află de vânzare 5 jugăre de pământ sămănător cu grâu. — Informații la:

956 2—2 George Nictif,
Orăștie, str. Prund. nr. 5

PODGORENI!

Atrag atențiunea marilor podgoreni, Cooperative, Bănci și comercianți de vițe, că în pepiniera mea se pot cumpăra în orice cantitate și cu prețurile cele mai avantajoase renumitele vițe altoite de 1 și 2 ani cu rădăcini abundente din ÉRMELLÉK și varietățile direct producătoare, nobilizate prin fecundajia polemului de flori. La cumpărări mai mari, reducere considerabilă. — La cerere trimite imediat gratis și franco catalogul meu. Adresa:

Ștefan Kágyi Szabó
(960) proprietar de pepinieră 2—10
Oradea, Parcul Carmen Sylva 12.

Beția

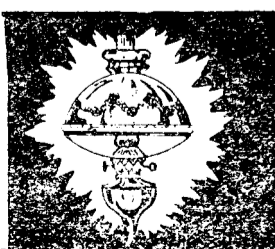
Cine voește a scăpa de patima aceasta urcicioasă, să întrebuințeze „Antibetismul Vértess“, scutit legal, preparat de mult încercat, care degustă beșivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pâtimeșului fără știrea sa. Mii și mii de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —
Farmacia la „VULTURUL ALB“ Nr. 35, Lugoj, Banat.

Boale de STOMAC

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgârci de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului, se înlătură prin Esența de STOMAC „Vértess“ 4 sticle 540 Lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —
Farmacia la „VULTURUL ALB“ Nr. 35, Lugoj, Banat.

2—10